

Erfarenheter från övning LOMOS-mitt

För att bland annat kontrollera de Taktiska – Organisatoriska – Ekonomiska – Målsättningar (TOEM) för LOMOS genomfördes en större övning den 25-27 maj 1997.

Övningen omfattade cirka 400 deltagare och genomfördes i Östergötland, Södermanland och Gotland. Övningsledningen kom från F 16, som fått uppdraget av flygvapenledningen. SLK och FVRF deltog som såväl övande som i informations- och utvärderingsgrupperna.

I stort gav övningen resultatet att LOMOS fungerar som det var tänkt, dvs som ett modernt, datoriserat luft- och markobservationssystem. Även stödfunktionerna, t ex mat, vakt, sjukvård fungerade enligt målsättningen för övningen. Fanns det då inga brister? Jodå, ingenting är så bra att det inte kan bli bättre. T ex:

- ▶ Tidpunkten för övningen kunde varit bättre vald med hänsyn till vecka med "klämdagar" m m. "Men vi hade i alla fall tur med vädret."
- ▶ Återbudsfrekvensen bland de frivilliga (då avses sena återbud = mindre än en vecka före övningen) och de som inte alls kom – utan återbud, är alldeles för stor. 15-20 procent är inte acceptabelt. Åtgärd anbefalls.
- ▶ Att försöka öva både mobiliseringsskedet, underhållsfunktionerna och luftbevakningen under två, tre dagar går inte. Det ger inget rättvisande utfall för någon av verksamhetsgrenarna. *Antingen* övar man mobiliseringsskedet och underhåll *eller* luftbevakning. Av den blandning, som nu genomfördes, går det inte att göra exakta utvärderingar av systemets mobiliseringsfunktioner, uthållighet m m.
- ▶ En del "glömda" uppgifter och instruktioner till reglementet

upptäcktes och kommer att införas.

- ▶ Från utbildningen till observatör uppkom erfarenheten, att teorin sitter kvar medan en del praktiska moment "glömts bort". Detta bör resultera i en revidering av utbildningsplanerna mot det praktiska.
- ▶ Ledningen i kompanierna vill ofta hellre syssla med handgripliga åtgärder än att vara chefer och ledare. Även detta är en utbildningsfråga.
- ▶ Att med de förhållanden som rådde och de incidenter som uppkom ändå vara mobiliserade och i drift två dygn innan mobtiden går ut, kan inte ge annat än ett utmärkt betyg åt systemet och personalen.
- ▶ Beträffande Oc-materielen fungerade den i stort sett utan anmärkning mycket tack vare de duktiga driftvårnplikliga som FRO utbildat till systemet.
- ▶ Organisatoriskt fungerade det inte bra att leda underhållsstyrkorna på distans (=detacheras till OBS-kompanierna men leds från Oc-kompaniet).

"Arbetsgrupp LOMOS-organisation" kommer att titta på de nya förslagen och vidta åtgärder.

Sammantaget var såväl de övade (ur FRO, FVRF, SKBR och SLK) som övningsledaren överstelöjtnant *Peter Wretman*, F 16) och FVRF:s/SLK:s representanter nöjda med övningen och dess resultat. Att man inte "nådde ända fram" vad gäller TOEM kan bero på att det var svårt att utvärdera med hänsyn till ovanstående, samt att kanske TOEM också behöver ses över. ■

Björn Moberg